

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2014–2020

Ympäristökorvaukset

Sini Wallenius

Maa- ja metsätalousministeriö

29.10.2014

Maaseutuohjelman tavoitteet

1. Osaaminen, tiedonvälitys, innovaatiot ja yhteistyö maaseudulla lisääntyvät.
2. Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ilmastonmuutokseen tehostuvat.
3. Luonnon monimuotoisuus lisääntyy, vesistöjen tila ja maatalouskäytössä olevan maaperän tila paranevat.
4. Maaseudun yritystoiminta monipuolistuu ja työllisyys, palvelut sekä vaikuttamisen mahdollisuudet paranevat.
5. Maataloustuotannon kilpailukyky vahvistuu.
6. Maaseutuyritykset vastaavat kuluttajien kysyntään ja arvostukseen tuottamalla laadukasta ruokaa ja parantamalla eläinten hyvinvointia.

Ohjelman sisältö

- Nykytilan analyysi + SWOT
- Tarpeet
 - ohjelman läpäisevinä tavoitteina ympäristö, ilmasto, innovatiivisuus
- Strategia
 - tavoitteet, valitut toimenpiteet, rahoituksen kohdentaminen ja painotukset
- Toimenpiteet
- Seuranta ja arviointi
- Rahoitussuunnitelma
- Indikaattorisuunnitelma
- Toimeenpanon järjestelyn kuvaukset
- Kansallinen maaseutuverkosto
- Todennettavuus ja valvottavuus

Maaseutuohjelman julkinen* rahoitus

Toimenpide	milj. euroa
Koulutus ja tiedonvälitys	80
Neuvonta	34
Investoinnit fyysiseen omaisuuteen	1 035
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	656
Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen	402
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	67
Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen	80
Ympäristökorvaukset	1 586
Luonnonmukainen tuotanto	326
Luonnonhaittakorvaukset	3 734
- josta kokonaan kansallinen lisärahoitus	1 924
Eläinten hyvinvointi	458
Yhteistyö ja innovaatiot (sis. EIP)	160
Leader	300
Tekninen apu	70
Yhteensä	8 265

* Lisäksi yksityiset panostukset esim. investointeina ja talkootyönä

Maaseutuohjelman toimenpiteet, joilla voidaan edistää ympäristöasioita

Koulutus ja tiedonvälitys

- Ympäristöosaamisen kehittäminen

Neuvonta

- Neuvontaa myös ympäristöasioista
- Ympäristösitoumuksen mukauttaminen

Investoinnit

- Lannan prosessointi, varastointi
- Säättösalaojitus
- Kosteikkojen perustaminen
- Luonnonlaitumien peruskunnostus

Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen

- Tuote- ja palvelukehitys, innovaatiot, työmahdollisuudet: esim. lannan tuotteistamisen kehittäminen, ympäristöyrittäjyys

Luonnonmukaisen tuotannon ja kotieläintuotannon korvaus

Ympäristökorvaukset

- Ympäristösitoumukset ja -sopimukset

Luonnonhaittakorvaukset

- Korvauskelpoisuus pysyville laitumille

Eläinten hyvinvointikorvaukset

- Laiduntamisen edistäminen

Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen

- Esim. yhteisölliset ympäristötoimet, uusiutuva energia, virkistyspalvelut, luontoreitistöt, asuinympäristö, maisemanhoitosuunnitelmat

Yhteistyö

- Yhteishankkeet, esim. verkostojen luominen, kehittämishankkeet sekä käytäntöön kytkeytyvä tutkimus, innovaatioiden, uusien käytäntöjen tai teknikoiden käyttöönotto, pilottihankkeet

Leader

- Paikallisten Leader-ryhmien kautta toteutettavat ympäristöhankkeet

Maaseutuohjelman valmistelutilanne

- Valtioneuvostossa huhtikuussa 2014
- Komission käsittelyyn sen jälkeen
- Komissiosta 170 kysymystä elokuussa
- Kahdenkeskisiä neuvotteluja, vastaamista kysymyksiin
- Komission hyväksyntää ohjelmalle odotetaan v. 2014 aikana

Maaseutuohjelman valmistelutilanne

- Esitys laiksi eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista eduskunnalle syyskuussa 2014
 - HE 177/2014
 - ympäristökorvaus, luonnonhaittakorvaus, luomukorvaus, neuvontakorvaus, eläinten hyvinvointikorvaus, ei-tuotannollisten investointien korvaus
 - voimaan 1.1.2015 (?)
 - 6 valtioneuvoston asetusta, 2 maa- ja metsätalousministeriön asetusta valmisteilla
 - Lausuntokierrokset asetuksista vuoden lopussa
- => Tämä esitys perustuu keskeneräiseen ohjelmaan

Ympäristökorvaukset ja perustason vaatimukset

Geenipankkisäilytyksen toimenpiteet

- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito
- Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat
- Alkuperäisrotujen perimän säilytys

Ympäristösitoumuksen valinnaiset lohkoittaiset toimenpiteet

<ul style="list-style-type: none">- Vähennetty lannoitus yksivuotisilla puutarhakasveilla- Lietelannan sijoittaminen peltoon- Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen	<ul style="list-style-type: none">- Valumavesien hallinta- Ympäristönhoitonurmet- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys- Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla	<ul style="list-style-type: none">- Peltoluonnon monimuotoisuus- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
Ravinteiden tasapainoinen käyttö (tilakohtainen toimenpide) > edellytys lohkoittaisien toimenpiteiden valinnalle - sis. Suojakaistat (3 metriä)		

Ympäristösopimukset

<ul style="list-style-type: none">- Kosteikkojen hoito- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito- Kurki-, hanhi- ja joutsenpellot- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
--

Perustaso: Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käytöstä

Perustaso: Täydentävät ehdot (=lakisäätiset hoitovaatimukset, mm. nitraattiasetus osittain, ja hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset), maatalousmaan säilyttäminen

Viherryttämistukeen kuuluvista vaatimuksista ei makseta ympäristökorvauksia

- **Ympäristösitoumus**

- Viisivuotinen sitoumus
- Kaikkia sitoutuvia koskee Ravinteiden tasapainoisen käytön tilakohtainen toimenpide
- Lisäksi valinnaisia lohko-kohtaisia toimenpiteitä, joita toteutetaan ehtojen mukaan ilman erillistä suunnitelmaa
- Korvaus on kiinteä ja maksetaan vain toteutusalueelle
- Talviaikaisen kasvipeitteisyyden korvaus määräytyy suhteutettuna tilan koko alaan
- Korvaus maksetaan vain perustason ylittävistä toimenpiteistä
- Korvauslaskelmissa on otettu huomioon, ettei viherryttämistuen vaatimuksista voi maksaa korvausta

- **Ympäristösopimukset**

- Vastaavat aiemman ohjelmakauden erityistukisopimuksia, mutta korvauksen määrä on kiinteä €/ha
- Sopimukset eivät edellytä ympäristösitoumusta.
- ELY-keskuksen harkintamahdollisuutta ohjelman tavoitteita edistävien kohteiden hyväksymisessä on laajennettu.
- Myös sopimukseen on tulossa sähköinen haku
- Rekisteröityjen yhdistysten hakemuksista ei edellytetä toimintaryhmän lausuntoa

- **Geenipankkisäilytys** on uusi toimenpidekokonaisuus, tuensaajana kansallisten geenivaraohjelmien koordinaattorit.
- Geenipankkitoimenpiteet eivät ole pinta-alaperusteisia.

Ympäristökorvaukset 3/3

- **Ympäristösopimus:**

- Kosteikkojen hoito
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito
 - pellon ulkopuolisille alueille
- Alkuperäisrotujen kasvattaminen
- Kurki-, hanhi- ja joutsenpellot

- **Geenipankkisäilytys:**

- Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpitoviljely
- Alkuperäiskasvien varmuuskokoelmat
- Alkuperäisrotujen perimän säilyttäminen

Ravinteiden tasapainoinen käyttö 54 €/ha/v

- Tilakohtainen toimenpide sitoumuksessa
- Viljavuustutkimukset, lohko-kohtaiset muistiinpanot, 3 metriä leveät suojakaistat vesistöjen varsilla olevilla pelloilla
- Typen käyttörajoitukset lohkon multavuuden perusteella
 - Määrät alittavat ns. nitraattiasetuksen maksimimäärät
- Fosforin käyttörajoitukset viljavuusluokan perusteella
 - Lantapoikkeukset viljoilla, öljykasveilla ja rehunurmilla, jos käytössä oman tilan karjanlantaa
 - Viiden vuoden fosforin tasaus
- Satotasokorjaukset (typpi ja fosfori) viljoilla ja öljykasveilla

Ravinteiden tasapainoinen käyttö 54 €/ha/v

- Orgaanisten aineiden ravinteista otetaan huomioon:
 - Kotieläinten lannasta liukoinen typpi kokonaan
 - Perunan solunesteestä liukoinen typpi kokonaan
 - Kotieläinten lannasta kokonaisfosfori kokonaan
 - turkiseläinlannasta 60 %
 - Käsitelystä puhdistamolietteestä ja sakokaivolietteestä kokonaisfosforista 60 %
 - Orgaanisissa lannoitevalmisteissa huomioon otto tapahtuu sen raaka-aineen perusteella, jota on em. aineista enemmän

Lietelannan sijoittaminen peltoon 40 €/ha/v

- Lohkokohtainen toimenpide sitoumuksessa
- Lietelanta, virtsa, lietelannasta erotettu nestejäte tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste on levitettävä sijoittavilla tai multaavilla laitteilla
- Sitoumuksen lannoitusehtojen mukaisesti, merkitään lohkokohtaisesti muistiinpanoihin
- Vähintään 20 m³/ha/v
- Korvaus maksetaan levitysalalle syksyisen ilmoituksen perusteella

Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen **40 €/ha/v**

- Lohkokohtainen toimenpide sitoumuksessa
- Pellolle levitetään ravinnepitoista orgaanista ainetta, jossa org. aineksen pitoisuus on väh. 20 %
- Aineet: lannoitevalmistelain (539/2006) mukaiset orgaaniset lannoitteet, maanparannusaineet tai kasvualustat
- = MMM:n lannoitevalmisteista annetun asetuksen (24/11) ja Eviran tyyppinimiluettelon mukaisia aineita
- Myös toiselta maatilalta hyötykäyttöön hankittu kuivalanta tai lannasta erotettu kuivajae ovat korvauskelpoisia
- Omalta tilalta peräisin oleva lanta, turve, olki, niittojäte tai vastaavat aineet eivät korvauskelpoisia

Ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen **40 €/ha/v**

- Levitettävä määrä väh. 15 m³/ha/v
- Korvaus maksetaan levitysalalle syksyisen ilmoituksen perusteella
- Aineksen hankinta ja määrä: luovutussopimus, maksukuitti, rahti- tai kuormakirja
- Maatila ei voi sekä luovuttaa että ottaa vastaan orgaanista materiaalia
- Ravinteet (N ja P) lasketaan mukaan ravinteiden tasapainoinen käyttö –toimenpiteen mukaisesti (tuoteseloste), merkitään lohko-kohtaisiin muistiinpanoihin

Maaseudun kehittämisasetus:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1305/2013 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta

www.maaseutu.fi

(tämä esitys perustuu ohjelmaversioon 23.10.2014)

